

κόκκορας ακόμη έχει σφραγεί. Και διὰ τὸ κάθε τι εἶναι τὸ ἴδιον. Δὲν θέλετε χιλιάς χιλιάδων τοιούτων μελετῶν; Βάλετε τὸ χέρι εἰς τὴν καρδίαν σας. Δὲν σας χρειάζονται ἑκατομμύρια τοιούτων βιβλίων; Δὲν σας εἶναι χορηγητέον ἀπὸ κάθε ἄλλο; Δὲν προτιμᾶτε σωροὺς βιβλίων μὲ τὰ ὁποῖα νὰ κτίσετε σεις ὅ,τι θέλετε πρὸς τοὺς τρεῖς τελειωμένους λιθάρις; Καὶ δὲν εἶναι κρῖμα ἂν κρῖνον φορῆσω νὰ τὰ πᾶρω μαζί μου ἐγώ; Διὰ τὴν δὲν θέλετε νὰ τὰ πάρετε, νὰ τὰ ἐξαιρέσετε, νὰ τὰ μεταχειρισθῆτε μίαν ὄρην ἀρχίτερα; Ποῖος σὰς λέγει ὅτι αὐτὸν δὲν εἶναι πιθανὸν ἕνα κεραμίδι νὰ μοῦ κόψῃ τὸν ἀέρα;

Ἔσας, ἐπὶ σὰς χρειάζονται αὐτὰ; ἐμένα δὲν μοῦ χρειάζονται τίποτε. Ἐμένα μὲ ἐνοχλοῦν μόνον, μὲ βρῦνον μόνον. Μὴ κάμνετε σὺν Εὐρωπαῖοι. Ἐγὼ δὲν κάθομαι νὰ κτενίσω τέτοια βάρη. Ἐγὼ θέλω νὰ εἶμαι ἐλαφρὸς, ἐλαφρὸς σὺν πουλί. Τύχη τὰ πάντα καὶ τύχη ὤθησεν ἕναν ἀπὸ ἐμᾶς; νὰ ἴδῃ δέμα πράγματι περισσότερα διὰ τὴν κοινὴν ζωὴν. Πάρτε αὐτὰ τὰ πράγματα, μὴ τὰ χάσετε.

Ἐγὼ τίποτε δὲν σὰς ζητῶ καὶ τίποτε δὲν ἔχετε νὰ μοῦ δώσετε. Ἐπλίνους δὲν θέλω. Δίξιν σὰς τὴν χαριζῶ. Ἐγὼ θὰ σὰς ἀδειάσω εἰς τὸ κεφάλι ὅ,τι εἶναι χρησίμων, κινητικόν, ἡδονικόν τῆς ζωῆς σας: γρήγορα, γρήγορα καὶ ἔπειτα χιρίετε, χιρίετε. Ἐγὼ μίαν φοράν θὰ ζήτω, δὲν θὰ ζήσω δύο. Καὶ ἔτσι περᾶση ἡ νεότης, τὰ ρέτω σὰς τὰ χαριζῶ. Κ' ἐγὼ δὲν ἔχω σκοπὸν νὰ φάω τὰ νεύρα μου μὲ σὰς. Ἐγὼ τὴν μὲν, δόξην ποῦ ἐζητήσω εἶναι ἡ δόξην τῶν φίλων. Θέλω νὰ κτενίσω μὲ τὸ κεφάλι μου ἄδειο, κούριο, φορτωμένον μὲ τὸ στεράνι τῶν φίλων. Καὶ θέλω νὰ πεθάνω νέος. Καὶ θέλω νὰ πεθάνω ὀρθός. Θὰ κάμω ὅ,τι εἶναι δυνατὸν γιὰ νὰ σὰς πείσω νὰ τὰ πάρετε, γιὰ νὰ σὰς δείξω ὅτι εἶναι χρήσιμα διὰ σὰς. Θέλετε νὰ τὰ πάρετε; Πάρτε τα, εἶναι ἰδικὰ σας. Δὲν θέλετε; Τύφλα σας!

ΠΕΡΙΚΛΗΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ

“ΥΜΝΟΙ,”

ΠΡΩΤΟΜΑΓΙΑ

Πάμε νὰ βροῦμε τὴν καινούρια μέρα.
Ἡλιος ἐδῶ τὴν πλάση δὲ φωτίζει.
Ἀπὸ τὸ σάλιο, μολεμένον ἀέρα
τὸ πουλί τῆς καρδίας μας φτερουγίζει.
Σὲ μίαν ἀλλοτινὴν σιμῶνει σφαῖρα
ποῦ τὸ πνεῦμα δὲ στέκει μετερίζι
στῆς ἀνάγκης τὸ νόμο, τὸν πατέρα
κάθε ἀδικίας ποῦ τὴ ζωὴ λυγίζει.
Πάμε νὰ βροῦμε τὴν καινούριον δρόμον
μακριὰ ἀπ' τῆς κοινωνίας μας τὸν κρυφόνον.
Ἡ νέα ψυχὴ, ποῦ τίναξες τὸν τρόμον
τοῦ δειλοῦ, τὴν ἀπάτη καὶ τὸ πνῆμα,

τὸ ζωντανὸ ἀγωνίσου τὸν ἀγῶνα.
Σ' ἀκολουθεῖ τὸ φουσκωμένον ὄμμα.

ΣΕ ΜΑΣ ΤΟΥΣ ΔΥΟ

Πόσο γοργὰ ἡ ζωὴ τὰ πάντα ἀλλάζει!
Τὴν ὑπαρξὴν μας, τὰ ὄνειρα ἀποστεύει.
Ἐδῶ ἕνας ἥλιος καίει, καὶ ἡ χιλιάδι
παρέκει τὴν λιχιάρα μας παιδεύει.
Ὁ βραχνὰς τὴν χαρὰν μας δυναστεύει,
χέρι μαῦρον τὰ ἐργαζατα μαλάζει,
τὸ φασμάτιν στήν ὄρα του σταλάζει.
Κι ἂν παντοῦ κατὶ ἀγέροστο γυρεύει,
κατὶ αἰώνιο ἢ ψυχὴ νὰ κοιταλάσῃ,
καὶ ἂν στὸν ἔρωτα βούλει νὰ διώσῃ
πίστη, λαύρα, λιμάνι γιὰ ν' ἀράξῃ,
—δὲν μπορεῖ, δὲν μπορεῖ νὰ μὴν πετάξῃ...
Ἡ ποῦ μ' ἀκούς ἀγάπη μου, ἐπὶ κρῖνε
σὲ μᾶς τοὺς δύο γιὰ ν' ἀληθεύῃ ἂν εἶναι.

ΖΩΗ ΚΑΙ ΠΟΙΗΣΗ

Ποίηση βαθεῖα καὶ θεῖα σὲ συνταράζει,
ποῦ ἀπ' ἄλλοις κόσμοις ξένους καὶ ἄλλες σφαῖρας,
ἀνάμεσόν σου ἀθέλητα φωτίζει
καὶ συντονίζει τὴς γλυκῆς σου μέρας.
Κι ἂν τὸ γέλιο σου ἀφρόνιστα πηγάσει
καὶ ποτίζει τοῦ νοῦ μου τὴς χμαῖρας,
μὰ στὰ βράχια τοῦ βίου μου καὶ τὴς ἔσρας
κῆμα βογγᾷ τὸ φιδωτό σου νᾶσι.
Κῆμα θολὸ καὶ γέλιο ἡμιλοιοσμένο,
νύχτα βιβαῖα καὶ θεῖα τῆς ἀγκυλιάς σου,
τὸ μυστήριον τοῦ κόσμου διαλυμένο
στὴν ἑσπέρην ματιὰ, σὸ μιλῆμά σου,
στὴν κάθε σου γραμμῇ καὶ κούφια χροῖ
ποῦ ἡ ποίηση καὶ ἡ ζωὴ πᾶσι ζωντάρει.

ΟΛΥΜΠΙΟ

Πόσο καλά τὸ ξέρεις, ὦ καρτέ μου,
πὺς ποτὲ μου δὲν ἔγειρα σὸ κῆμα,
πὺς τὴ θλίψη δὲ ζήλεσα ποτὲ μου
καὶ ὅμως πάντα σὸ πλάϊ τὸν τρέγω ἀντάμα.
Τίχα ἡ ἀγνή χαρὰ δὲν εἶναι θῆμα;
Κι ἂν μὰ φορὰ τὴν ἀγγίζεις σκοπέ μου,
γλήγορα τὴν τραγοῦθισες, σὲ δρόμα
νεκρῆς καρδίας, ποῦ δόθηκε τῷ ἀνέμῳ.
Ἄχ ἄλλο πᾶν δὲν ἔχω νὰ ὑπομείνω
παρὰ μίαν αἴσθησιν βαθεῖα, ποῦ ἀλλάζει
τὰ πράγματα τοῦ κόσμου, καὶ παιδεύει
μὴς γαλήνης πνοὴ στὸν ὄμο θοῖνον.
Γιατὶ, ὅλα τὰ δεινὰ τοῦ ἀνθρώπου ξέρω
νὰ πᾶθω, νὰ αἰστανθῶ καὶ νὰ ὑποφέρω.

ΜΕΤΑΝΟΙΑ

Ἐσένα πού σέ γνώρισα παιδάκι,
—παιδάκι ἐγὼ καὶ φίλος μπιστεμένος—
κι ἀξέχαστο μὲ πότισες φαρμάκι,
κυλώντας με στὸ δόλο κομψασμένος
μ' ἕνα μαῦρο στὴ ζήση μου χιράκι.
Ἐσένα πού ὅλος σου εἶτανε δοσμένος
ὁ κόσμος, στὴ χαρὰ καὶ στὸ μεράκι,
κ' εἴσουν τότ' ἕνας νιὸς κελαιδισμένος,
ἔτοιμος στὰ μεγάλα γιὰ νὰ δράμης,
—ὦ σήμερα πῶς ἀξαφνα στὸ δρόμο
συντριμένο σ' ἀντίκρουσα, μὲ τρόμο,
ἀνήμπορο ἕνα βῆμα γιὰ νὰ κάμης...
Μὰ δὲν εἶχα ἕνα δάνρι, νὰ μπορέσω
γιὰ νὰ κλάψω ἄλλο πιά, νὰ σέ πονέσω.

ΩΡΑ ΔΕΙΛΙΝΗ

Πόσο γιὰ μὲν ἀδιάφορη καὶ ξένη
δειχνόσουνα μπροστά μου σὰν παρνοῦσες!
Μὰ μὲ λατρεία κρυφὴ καὶ μπιστεμένη,
τὸ γινώριζα, —τοὺς στίχους μου πονοῦσες.
Μιὰν ὥρα δειλινὴ, τρικυμισμένη
ἀπὸ στοιχεῖα, φαντάσματα καὶ μοῦσες,
στὸ κοσμικὸ τὸ κέντρο πού ἀγαποῦσες
σ' ἀντίκρουσα στὸν κύκλο σου σκυμένη.
Τὸνομά μου σὰν ἀκουσες, καὶ πάλι
δὲ μοῦ ἔρριξε; παρα ψυχρὸ ἕνα β. ἔμμα.
Μ' ἀπὸ τὴν ὥρα ἐκείνη τὸ κεφάλι
ἀσάλευτο κρατοῦσες, κι ἄλλο αἶμα
χάραζε τὴ χαρὰ στὰ μάγουλά σου,
σὰ σημαία στὸ κατάρτι τῆς καρδιάς σου.

ΝΑ ΣΕ ΤΥΠΩΣΩ;

Νὰ σέ τυπώσω τραγουδάει τάχα
ἢ νὰ σέ κρύψω στὴν καρδιά μου πάλι;
Στοῦ πόνου μου τάνηλο ἀερογιάλι
πού ὅλο φύλια ξεβράζονται μονάχα,
κρινάκι ἐσὺν χλωμὸ μου! Καὶ σὰ νάχα
λαγτάρια, μὴ σέ πάρ' ἢ ἀνεμοζάλη
πού σέρνει τὴ ζωὴ μου ἀερομάχα,
σ' ἀπίθωσα στοῦ στίχου τάνθογιάλι.
Ἔθάμα ἢ εὐωδιά σου... Μὰ τί ζήλια!
Στὸ χιρτὶ σὰ σέ βλέπω κρυφωμένο,
ἔτοιμο γι' ἄλλα μάτια, γι' ἄλλα γέλια,
δὲν μπορῶ τέτοιο ξόδι νὰ ὑπομένω.
Τὴν τέχνη μου ὅλη θέλω νὰ συντριψῶ
καὶ βαθιὰ μου τὸ πάθος σου νὰ κρύψω.

ΡΗΓΑΣ ΓΚΟΛΦΗΣ

ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ

ΠΟΘΟΣ

Ποτὲ ἀκόμα δὲν τὸν ἔχει δεῖ... Κι ὅμως τὸν περι-
μένει μ' ὅλη τὴν ἐνταση μιᾶς ἐπιθυμίας πού δὲ θὰ
σβύσει ἂ δὲ συμπληρωθεῖ. Μιά νοσταλγία ἐξάλλη
καίει στὰ μάτια της, στὰ παρ' ἑξενά της μάτια τὰ πολ-
λὴν μεγάλα καὶ μαῦρα, τὰ πολὺ ἐκστατικά, πάντα πιὸ
μεγάλα καὶ πιὸ μαῦρα, τόσο, πού μόνα τους ὑπάρχου-
νε γίνεται τὸ κατ' ἄλλωμὸς της πρόσωπο μάτια, ὅλο
μάτια. μονίχι μάτια. Ὁρὲς ἀπάλευτη μένει στοὺς ἐ-
ρημικούς, γιαλοὺς, στίς ἀμμοδιὲς ξιπλωμένη ἢ ὀλόρ-
θια στοὺς ὀλόρθιους βράχους.

— «Μὴν εἶδε κανεὶς τὸ μεσημέρι ἢ τὰ μεσάνυχτα
τὴν ἄνωστή μου τὴν Ἀγάτη;» Στέκουνται οἱ στρα-
τοκίποι μαγεμένοι καὶ τραβηγμένοι ἀπὸ τὰ μάτια της,
σιμώνουν νὰ τῆς χιρτίσουν ὅλη τὴ δική τους τὴν ἀνώ-
τερη, τὴ μιὰ τὴν ἀγάτη πού κερτεροῦσε καὶ στ' ἀνί-
τεριά της ξύτησε. Βαθεῖα τοὺς κοιτάζει. Σὰ μὲ
μιὰ ἐλπίδα πού μεθυστικὰ τοὺς τρελαίνει ἀλλὰ καὶ
πολὺ ἀξεδιάλυτα. Κ' ἔξαφνα ὅταν ἔρθουνε πιά τόσο
κοντὰ ὥστε νὰ ἔχει στὰ χέρια της τὸ ἐγὼ τους, ὥστε
νὰ τὸ «νοιώθει», ξεσπᾶνε σ' ἕνα γέλιο ξεσπιστικώ-
τερο κ' ἀπὸ τὸν πιὸ τραγικὸ λυγμὸ. Σύσσωμα ἀνα-
τριχιάζει καὶ σωριάζεται ὁ διαβίτης ἀκούοντας τὸ
γέλιο πού τὸ χέλασμά σημαίνει, τὸ φριχτὸ κρήμι-
σμα τῆς ζωτικότης του, γιατί ὅλη σὲ κείνη ἔχει ὀρ-
μήσει.

Ἄδιάρρητὸν τὸν πόνο του δὲν ἔξρει. Συνειδητὰ δὲν
τὸν θέλησε. Τὸ θάμα τοῦ ζήτησε κ' αὐτὸς δὲν εἶταν
ἄξιος νὰ τῆς τὸ δώσει. Τὴ δική της λίκρια κλαίει στὸ
γέλιο ἢ φωνὴ της: — «Δὲν εἶσαι σύ. Ἐσὺ δὲν εἶσαι
πρωτόφαντα ὁμορφος. Ἐσὺ δὲν ἔρχεσαι ἀπὸ τὴ θά-
λασσα» — τὴ μιὰ ἀκόμα ἀτογοῦτση. Ὅμως περιμένει
καὶ πάλι μὲ τὴν ἴδια ὀδυνηρὴ ἐπιθυμία ..

Ὅταν γιὰ πρώτη φορὰ μαζί μὲ τίς ἄλλες κοπέλλες
εἶχε αἰσθανθεῖ τὸ μυστικὸ τῆς ἀνοιξῆς καὶ σύντονα
φερὰ ν' ἀνοίγουνε, εἶχε σταματήσῃ τὸ βλέμμα της.
πού τώρα ἀλλοιώτικα ἔβλεπε, στὰ λυγρὰ παλληκάρια
Πιὸ ἰσχυρὰ ἀπ' ὅλες τίς κοπέλλες, σὰν ἀσυγκράτητη ἀ-
νάγκη, κατὶ τὴν ἐσπρωχνε στὴν ἀντρικὴ τὴ δύναμη
μὰ καὶ κατὶ ἄλλο τὴ σταματοῦσε μὲ μιὰ διαμάχη σπα-
ραχτικὴ. Σὲ κανένα βλέμμα δὲν ἀπαντοῦσε τὸν ὑπερ-
τερα ἀρμονικὸ ἀντίλαλο πού μόνος θὰ τῆς ἄρθε, τὸ
πολὺ ἀρχοντικὸ, τὸ μοναδικὰ ὄραιο, πού ἀπαιτοῦσε

Καὶ τὰ λόγια καὶ ἡ κίνησι καὶ ἡ σιωπὴ ὅλων τῶν
παλληκαριῶν παράφορα ἀντιχοῦσαν μὲ τὸ θαλασσι-
νὸ σχολό. Ἡ θάλασσα τὴν εἶχε μεγαλώσει, εἶχε φυ-
σῆξει τὴν πνοή στὴν ψυχὴ της... Κι' ὅταν ἀνήμπορα
νὰ τὴ συγκινήσουν εἶδε στὰ πόδια της τὰ παλληκάρια
τὰ μονότονα, ὅταν κατὶ μ' ἀποστροφή ἀποτραβήχτη-
κε βλέποντας κάποτε ἕνα νιὸ νὰ ὀδηγεῖ στὸ κοινὰ